

Matura Operon listopad 2019r

(Poziom podstawowy)

Zadania zamknięte

Zad 1. $(\sqrt{3} - \sqrt{6})^2 = \sqrt{3}^2 - 2 \cdot \sqrt{3} \cdot \sqrt{6} + \sqrt{6}^2 = 3 - 2\sqrt{18} + 6 = 9 - 2\sqrt{9 \cdot 2} = 9 - 2 \cdot 3\sqrt{2}$ (B)

Zad 2. $|x| \leq 4$ to znaczy $x \leq 4$ i $x \geq -4$ czyli $x \in \langle -4; 4 \rangle$ (A)

Zad 3. $3 \log 2 + \log 5^3 = 3 \log 2 + 3 \log 5 = 3(\log 2 + \log 5) = 3 \log(2 \cdot 5) = 3 \log 10 = 3 \cdot 1 = 3$ (D)

Zad 4. x - cena początkowa

$x - 20\%x = x - 0,2x = 0,8x$ cena po I obniżce

$0,8x - 10\% \cdot 0,8x = 0,8x - 0,1 \cdot 0,8x = 0,8x - 0,08x = 0,72x$ - cena po II obniżce

$0,72x = 72\%x$ $100\%x - 72\%x = 28\%x$ - tyle obniżono (C)

Zad 5. $0,3(7) + 0, (7) = \frac{3}{10} + \frac{7}{90} + \frac{7}{9} = \frac{27}{90} + \frac{7}{90} + \frac{70}{90} = \frac{104}{90} = \frac{52}{45}$

Pokażemy że $0,0(7) = \frac{7}{90}$ Niech $x = 0,0(7) = 0,0777 \dots$ to $10x = 0,7777 \dots$

Mamy więc $9x = 10x - x = 0,7777 \dots - 0,0777 \dots = 0,7$

$9x = 0,7 | :9$ $x = \frac{0,7}{9} = \frac{7}{90}$ (A)

Zad 6. Zgodnie z definicją funkcji tu określonej mamy

$f(22) = 11$ 11 jest dzielnikiem liczby 22 i jest liczbą pierwszą

$f(28) = 7$ fałszywe mamy $f(28) > 9$ bo $7 < 9$ (D)

Zad 7. $f(x) = \frac{1}{7}(x - 5)(x + 9)$ miejsce zerowe to $x_1 = 5$; $x_2 = -9$

oś symetrii leży pośrodku między miejscami zerowymi $\frac{5+(-9)}{2} = \frac{-4}{2} = -2$

$x = -2$ jest osią symetrii (C)

Zad 8. $f(x) = (m^2 - 3)x + 2$ Funkcja jest rosnąca gdy $a > 0$ czyli $m^2 - 3 > 0$.

$(m + \sqrt{3})(m - \sqrt{3}) > 0$ Pierwiastki równania to $m_1 = -\sqrt{3}$ $m_2 = \sqrt{3}$

a nierówność jest spełniona dla $m \in (-\infty; -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}; +\infty)$ (B)

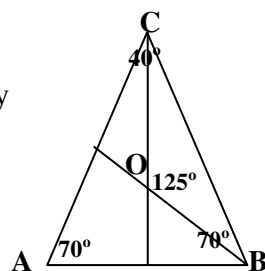
Zad 9. Jeżeli trójkąt ABC równoramienny to kąty przy podstawie są równe, natomiast kąt przy wierzchołku C ma miarę

$180^\circ - 2 \cdot 70^\circ = 180^\circ - 140^\circ = 40^\circ$. Kąty w trójkącie BCO powstały

w wyniku prowadzenia dwusiecznych BO i CO

Mamy więc kąty 20° ; 35° oraz

$180^\circ - (20^\circ + 35^\circ) = 180^\circ - 55^\circ = 125^\circ$

Zad 10. $P = \frac{a+b}{2} \cdot h = 20 \text{ cm}^2$ $\frac{a+b}{2}$ jest średnią z długości podstaw i wartość tej średniej jest długością odcinka łączącego środki ramion.

czyli $\frac{a+b}{2} = 4$ tak więc $20 = 4 \cdot h$ co daje $h = 5$ (A)

Zad 11. $(2x - 5)(3x + 2) = (x + 5)(3x + 2)$

$(2x - 5)(3x + 2) - (x + 5)(3x + 2) = 0$

$(3x + 2)[(2x - 5) - (x + 5)] = 0$

$(3x + 2)(2x - 5 - x - 5) = 0$

$(3x + 2)(x - 10) = 0$

$3x + 2 \quad \vee \quad x - 10 = 0$

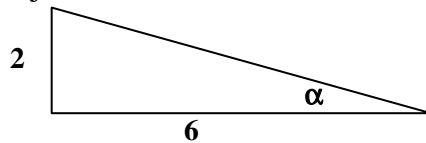
$x_1 = -\frac{2}{3}$ $x_2 = 10$ (A)

Zad 12. aby policzyć sinus kąta trzeba policzyć długość przeciwprostokątnej .

$2^2 + 6^2 = c^2$ $c^2 = 4 + 36 = 40$

$c = \sqrt{40} = 2\sqrt{10}$

$\sin \alpha = \frac{2}{2\sqrt{10}} = \frac{1}{\sqrt{10}} = \frac{\sqrt{10}}{\sqrt{10} \cdot \sqrt{10}} = \frac{\sqrt{10}}{10}$

Zad 13. (Nie przypuszczajmy że zadanie ma II odpowiedzi dobre) Jak widać z wykresu funkcja ta jest rosnąca. Każdy też wie że: $R \setminus \{0\} = (-\infty; 0) \cup (0; +\infty)$ Ale odpowiedź D to nie suma zbiorów tylko $(-\infty; 0)$ i $(0; +\infty)$ Chodzi o to że przedziały $(-\infty; 0)$ oraz $(0; +\infty)$ trzeba rozpatrywać

oddzielnie. Łatwo pokazać że C jest błędną odpowiedzią. Przyjmijmy: $x_1 = -1$ $x_2 = 1 \Rightarrow x_1 < x_2$
to $f(x_1) = 1$ $f(x_2) = -1$ i mamy $f(x_1) > f(x_2)$ (D)

Zad 14. $a_6 = 0$ ciąg arytmetyczny; wiedząc że w ciągu arytmetycznym $\frac{a_{n-1} + a_{n+1}}{2} = a_n$ Mamy:

$$\frac{a_5 + a_7}{2} = a_6 = 0 \text{ i tak dalej do } \frac{a_1 + a_{11}}{2} = a_6 = 0 \text{ co daje że cała suma } 0 \quad (\text{A})$$

Zad 15. $a_3 = \frac{1}{2}$ $a_6 = \frac{1}{16}$ – ciąg geometryczny

$$a_3 = a_2 \cdot q = \frac{1}{2} \quad a_6 = a_2 \cdot q^4 = a_2 \cdot q \cdot q^3 = \frac{1}{2} \cdot q^3 = \frac{1}{16}$$

$$\frac{1}{2} \cdot q^3 = \frac{1}{16} \mid \cdot 2 \quad q^3 = \frac{1}{8} \quad q = \sqrt[3]{\frac{1}{8}} = \frac{1}{2}$$

$$\text{Teraz wracając do } a_3 = a_2 \cdot q = \frac{1}{2} \text{ Mamy } \frac{1}{2} = a_2 \cdot \frac{1}{2} \text{ czyli } a_2 = 1 \quad (\text{C})$$

Zad 16. Typowa sytuacja proporcjonalności odwrotnej $x \cdot y = a$ lub

$y = \frac{a}{x}$ gdzie a wielkość stała (ilość pracy do wykonania)

$$6h20min = 6\frac{20}{60}h = 6\frac{1}{3}h$$

$$6 \cdot 6\frac{1}{3} = 8 \cdot y \quad 8y = 36\frac{6}{3} = 38$$

$$y = \frac{38}{8} = 4\frac{6}{8} = 4\frac{3}{4} = 4h45min \quad (\text{B})$$

Zad 17. Stosunek obwodów i stosunek boków figur podobnych jest taki sam

(zadanie byłoby trudniejsze gdyby było związane z polem figur podobnych)

$$a_2 = 12 \cdot \frac{3}{4} = \frac{12 \cdot 3}{4} = \frac{36}{4} = 9 \quad (\text{D})$$

Zad 18. $g(x) = f(x + 4)$ jest to przesunięcie wzdłuż osi OX o 4 jednostki w lewo zgodnie z zasadą

$g(x) = f(x - a)$ - przesunięcie o a (C)

Zad 19. $\frac{x^2-9}{x-3} = 0$ $D = R \setminus \{3\}$ dla $x = 3$ mianownik jest zerem więc równanie nie ma sensu.

$$x^2 - 9 = 0 \quad (x - 3)(x + 3) = 0$$

$$x - 3 = 0 \quad \vee \quad x + 3 = 0$$

$$x_1 = 3 \quad x_2 = -3 \text{ ale } x_1 = 3 \notin D \text{ Mamy jedno rozwiązanie} \quad (\text{B})$$

Zad 20. W trójkącie równobocznym środek ciężkości to to samo co punkt przecięcia wysokości i leży w

$$\text{odległości } \frac{1}{3}h \text{ od boku } a = 8 \quad \frac{1}{3}h = \frac{1}{3} \cdot \frac{8\sqrt{3}}{2} = \frac{8\sqrt{3}}{6} = \frac{4\sqrt{3}}{3} \quad (\text{B})$$

Zad 21. Jeżeli mediana wynosi 7,5 to znaczy że liczby środkowe mogą być np. 7; 8 $\frac{7+8}{2} = 7,5$

Odpowiedzią spełniającą warunki jest tylko D i mamy zbiór 4; 6; 7; 8; 8; 9 (D)

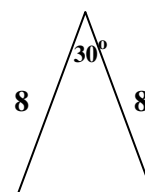
Zad 22. $d = 6$ - przekątna sześcianu. Wiemy że $d = a\sqrt{3}$ czyli $a\sqrt{3} = 6$

$$a = \frac{6}{\sqrt{3}} = \frac{6\sqrt{3}}{3} = 2\sqrt{3}$$

$$V = a^3 = (2\sqrt{3})^3 = 2^3 \cdot \sqrt{3}^3 = 8 \cdot 3 \cdot \sqrt{3} = 24\sqrt{3} \quad (\text{A})$$

Zad 23. Pole przekroju osiowego czyli pole narysowanego trójkąta

$$P = \frac{1}{2}a \cdot a \cdot \sin \alpha = \frac{1}{2} \cdot 8 \cdot 8 \cdot \sin 30^\circ = 4 \cdot 8 \cdot \frac{1}{2} = 4 \cdot 4 = 16$$

(C)

Zad 24. {litera; cyfra; litera} i litery mogą się powtarzać czyli mamy:

$$24 \cdot 10 \cdot 24 = 5760 \quad (\text{C})$$

Zad 25. Typowa sytuacja średniej ważonej czyli $\bar{S}r = \frac{6 \cdot 3,5 + 4 \cdot 4,5}{10} = \frac{21 + 18}{10} = \frac{39}{10} = 3,9$ (C)

Zadania otwarte

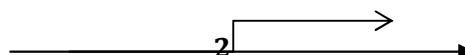
Zad 26. $2^{13}x - 3 \cdot 4^6 < 8^4(3x - 5)$

$$2 \cdot 2^{12}x - 3 \cdot (2^2)^6 < (2^3)^4(3x - 5)$$

$$2^{12} \cdot 2x - 3 \cdot 2^{12} < 2^{12}(3x - 5) \mid : 2^{12}$$

$$2x - 3 < 3x - 5$$

$$2x - 3x < 3 - 5 \quad -x < -2 \mid : (-1)$$

$$x > 2$$

$$\text{Odp: } x \in (2; +\infty)$$

Zad 27. Trzeba zauważyć że podany trójkąt jest prostokątny

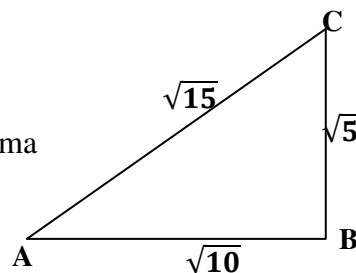
Korzystając z Twierdzenia odwrotnego do Tw. Pitagorasa mamy:

$$(\sqrt{5})^2 + (\sqrt{10})^2 = (\sqrt{15})^2 \text{ czyli } 5 + 10 = 15$$

Teraz trzeba wiedzieć że okrąg opisany na trójkącie prostokątnym ma środek na połowie przeciwprostokątnej czyli przeciwprostokątna jest średnicą.

$$\text{Mamy więc } r = \frac{1}{2} \cdot \sqrt{15} = \frac{\sqrt{15}}{2}$$

$$\text{Długość promienia tego okręgu to } r = \frac{\sqrt{15}}{2}$$

Zad 28. $A = (-2; 3)$ $B = (2; 5)$ $C = (2\sqrt{2}; 4 + \sqrt{2})$ Czy są współliniowe?

Korzystając ze współrzędnych punktów A i B obliczmy współczynnik kierunkowy prostej AB

$$a = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{5-3}{2-(-2)} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2} \text{ Prosta AB ma postać } y = \frac{1}{2}x + b \text{ i przechodzi przez } B = (2; 5)$$

$$5 = \frac{1}{2} \cdot 2 + b \quad 5 = 1 + b \quad b = 4$$

$$\text{Mamy więc wzór prostej } y = \frac{1}{2}x + 4$$

Sprawdźmy czy punkt $C = (2\sqrt{2}; 4 + \sqrt{2})$ leży na tej prostej

$$4 + \sqrt{2} = \frac{1}{2} \cdot 2\sqrt{2} + 4 \quad \text{co daje} \quad 4 + \sqrt{2} = \sqrt{2} + 4$$

Odpowiedź: Tak więc widzimy że punkt $C = (2\sqrt{2}; 4 + \sqrt{2})$ spełnia równanie prostej $y = \frac{1}{2}x + 4$ czyli leży na tej prostej co oznacza że są współliniowe.

Zad 29. $x^2 + (a-1)x - a = 0$ Mamy równanie kwadratowe z parametrem w którym:

$$a = 1; \quad b = a - 1; \quad c = -a$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (a-1)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-a) = a^2 - 2a + 1 + 4a = a^2 + 2a + 1 = (a+1)^2$$

Aby równanie miało rozwiązanie musi być spełniony warunek $\Delta \geq 0$

$$\text{Tu mamy } \Delta = (a+1)^2$$

Odpowiedź: Wyrażenie $(a+1)^2$ jest liczbą nie ujemną jako kwadrat pewnej liczby co kończy dowód.

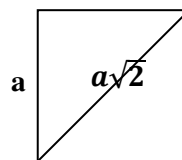
Zad 30. Wiemy że przekątna kwadratu to $a\sqrt{2}$ gdy a to bok kwadratu.

$$\text{Mamy więc } a + a\sqrt{2} = 1 \Rightarrow a(1 + \sqrt{2}) = 1 | : (1 + \sqrt{2})$$

$$a = \frac{1}{1+\sqrt{2}} = \frac{1 \cdot (1-\sqrt{2})}{(1+\sqrt{2})(1-\sqrt{2})} = \frac{1-\sqrt{2}}{1-2} = \frac{1-\sqrt{2}}{-1} = \sqrt{2} - 1$$

$$a\sqrt{2} = (\sqrt{2} - 1) \cdot \sqrt{2} = 2 - \sqrt{2}$$

Odpowiedź Przekątna kwadratu ma długość $2 - 1\sqrt{2}$

Zad 31. Dwukrotny rzut kostką do gry więc $\bar{\Omega} = 6 \cdot 6 = 36$

$$\Omega = \{(1,1); \dots; (6,6)\}$$

$$A = \{(1,2); (2,4); (3,6)\} \quad \bar{A} = 3$$

$$P(A) = \frac{3}{36} = \frac{1}{12}$$

Odpowiedź: Prawdopodobieństwo zdarzenia polegającego na tym że za drugim rzutem wypadło dwa razy więcej oczek niż za pierwszym wynosi $\frac{1}{12}$.

Zad 32. Przyjmijmy oznaczenia $a_1 = a; \quad a_2 = a - 4; \quad a_3 = a - 8$ ciąg arytmetyczny.

$$a + 3; \quad a - 4 + 3; \quad a - 8 + 4 - \text{ciąg geometryczny}$$

$$\text{czyli } a + 3; \quad a - 1; \quad a - 4 - \text{ciąg geometryczny}$$

$$\text{Dla ciągu geometrycznego mamy zależność: } \frac{a_2}{a_1} = \frac{a_3}{a_2} \text{ czyli } \frac{a-4}{a+3} = \frac{a-8}{a-1}$$

$$(a-1)^2 = (a+3)(a-4)$$

$$a^2 - 2a + 1 = a^2 - 4a + 3a - 12$$

$$a^2 - a^2 - 2a + 4a - 3a = -12 - 1$$

$$-a = -13 | : (-1) \quad a = 13$$

Odpowiedź: $\{13; \quad 9; \quad 5\}$ ciąg arytmetyczny

$\{16; \quad 12; \quad 9\}$ ciąg geometryczny.

Zad 33. Mamy dane $|EB| = 12\sqrt{5}$ i $\sphericalangle FBE = 60^\circ$

Korzystając z trójkąta BEF mamy:

$$\cos 60^\circ = \frac{BF}{12\sqrt{5}} \text{ czyli } \frac{1}{2} = \frac{BF}{12\sqrt{5}}$$

$$2BF = 12\sqrt{5} \quad BF = 6\sqrt{5}$$

$$\text{oraz } \sin 60^\circ = \frac{EF}{12\sqrt{5}} \text{ czyli } \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{EF}{12\sqrt{5}}$$

$$2EF = 12\sqrt{5} \cdot \sqrt{3} = 12\sqrt{15}$$

$$EF = 6\sqrt{15} - \text{wysokość ostrosłupa}$$

Teraz korzystając z faktu że podstawa jest kwadratem mamy:

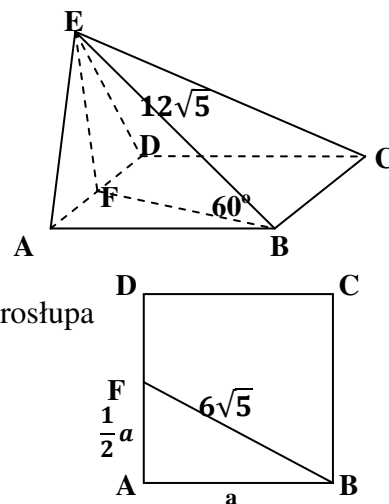
$$a^2 + \left(\frac{1}{2}a\right)^2 = (6\sqrt{5})^2$$

$$a^2 + \frac{1}{4}a^2 = 36 \cdot 5 \quad \frac{5}{4}a^2 = 180 \quad \frac{4}{5} \cdot \frac{5}{4}a^2 = \frac{4}{5} \cdot 180$$

$$a^2 = 144 \quad a = \sqrt{144} = 12$$

$$V = \frac{1}{3}a^2 \cdot h = \frac{1}{3} \cdot 144 \cdot 6\sqrt{15} = 2 \cdot 144\sqrt{15} = 288\sqrt{15}$$

Odpowiedź: Objętość ostrosłupa wynosi $288\sqrt{15}$

Zad 34. x – ilość kartonów

y – ilość róż w jednym kartonie

$$x \cdot y = 480$$

Gdyby jednak pakowano po $y - 3$ róże to kartonów by było $x + 8$

$$(x + 8)(y - 3) = 480 \text{ Mamy więc układ równań}$$

$$\begin{cases} x \cdot y = 480 \\ (x + 8)(y - 3) = 480 \end{cases}$$

$$(x + 8)(y - 3) = 480$$

$$\begin{cases} y = \frac{480}{x} & x \neq 0 \\ xy - 3x + 8y - 24 = 480 \end{cases} \text{ Dalej przepisuję tylko II równanie}$$

$$x \cdot \frac{480}{x} - 3x + 8 \cdot \frac{480}{x} - 24 = 480$$

$$480 - 3x + \frac{3840}{x} - 24 - 480 = 0 \quad -3x + \frac{3840}{x} - 24 = 0 \quad | \cdot x$$

$$-3x^2 + 3840 - 24x = 0 \quad | : (-3)$$

$$x^2 + 8x - 1280 = 0$$

$$\Delta = 8^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-1280) = 64 + 5120 = 5184 \quad \sqrt{5184} = 72$$

$$x_1 = \frac{-8-72}{2} = \frac{-80}{2} = -40 \quad x_2 = \frac{-8+72}{2} = \frac{64}{2} = 32$$

$x_1 = -40$ niezgodny z warunkami zadania.

$$\text{Dla } x_2 = 32 \text{ mamy } y = \frac{480}{x} = \frac{480}{32} = 15$$

Mamy jedno rozwiązanie spełniające warunki zadania $\begin{cases} x = 32 \\ y = 15 \end{cases}$

Odpowiedź: Róże były zapakowane w 32 kartony po 15 szt. w kartonie.